

PALLARS JUSSÀ

Al Pallars Jussà, els resultats de l'activitat el 2021 i 2022 (augment mitjà del 7,7 %) i, en particular, del 2023 (manteniment del VAB en el 0 %) no han permès superar els efectes de la COVID, mancant encara un -7,5 % per assolir els registres del 2019. L'estancament de l'activitat del darrer exercici es degué fonamentalment que el modest avenç dels serveis (del 0,9 %), i les recuperacions de la indústria (3,2 %) i la construcció (1,7 %) es van veure compensats per la forta contracció del primari (-33,3 %). Malgrat això, l'afiliació va créixer fortament (11,0 %), reflectint la seva expansió a Tremp (21,4 %), mentre la resta de municipis es reduïa de forma conjunta d'un -0,9 %, situant els 4,6 mil afiliats el 2023 un 17,5 % per sobre els del 2019.

El moderat augment del terciari el 2023, tot i el fort creixement dels serveis col·lectius (5,6 %), reflectí la davallada dels privats (-0,4 %); en aquestes branques, mentre els no personals augmentaren prou (2,9 %), el VAB dels serveis privats personals va caure (d'un -1,8 %) i atesos els pesos d'aquestes darreres branques en el VAB terciari (vora el 56,0 %), aquesta davallada va definir el to general dels serveis. Amb aquests resultats, el VAB terciari del 2023 s'ha situat un 3,5 % per sobre el del 2019. En el mercat de treball, l'increment del 15,9 % en afiliats al sector va reflectir comportaments molt diferenciats entre la davallada de les branques privades (-1,3 % en els serveis privats personals¹¹⁵ i -0,8 % a la resta

dels privats) i el fort increment dels col·lectius (36,8 %).¹¹⁶ En conjunt, els afiliats als serveis al Pallars Jussà assoliren els 3,3 mil, un 23,2 % per sobre els del 2019.

A la indústria, a la millora de l'energia, aigua, gas i reciclatge (3,7 %, unes branques que aporten el 81,2 % del VAB del sector) s'hi va afegir l'avenç més modest de la indústria manufacturera (lleu augment del VAB de l'1,1 %), que reflectí la d'algunes de les seves principals branques (l'alimentació, amb un pes proper al 71 % del VAB manufacturer, va créixer d'un 0,9 %). Aquesta dinàmica es va traduir en un rellevant increment de l'afiliació (5,2 %), cosa que va situar els 251 afiliats al sector el 2023 un 10,2 % per sobre els del 2019.

A la construcció, l'augment del VAB el 2023 (1,7 %) s'explica per la millora de les branques d'edificació i promoció immobiliària (2,9 %) i la d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (2,3 %), mentre frenava l'avenç del VAB la caiguda l'obra civil (-1,9 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 12 habitatges iniciats van ja superar els 6 del 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució (increment del 3,0 %).¹¹⁷ Finalment, la caiguda del primari fou resultat de la forta reducció del VAB de l'agricultura (d'un -47,8 %) i del de la ramaderia (-20,6 %).

115 : Al Pallars Jussà el 2023, l'afiliació als serveis privats personals va créixer a activitats artístiques, recreatives i altres serveis (6,0 %) mentre s'estabilitzava a l'hostaleria (0,3 %) i activitats professionals, científiques i administratives i es va contreure d'un -4,9 % al comerç a l'engròs i al detall.

116: Al Pallars Jussà, i segons IDESCAT, el molt fort avenç dels afiliats als serveis col·lectius sembla reflectir l'efecte de modificacions en la classificació dels afiliats, amb efectes també sobre els centres de cotització. Així, el volum absolut d'afiliats a aquests serveis col·lectius al Pallars Jussà ha

passat, entre 2022 i 2023, dels 1,3 als 1,7 milers, reflectint els increments registrats en el valor absolut en els serveis educatius (de 95 a 485) que reflecteixen nous comptes cotització per a Tremp, que incorporen assalariats registrats en altres províncies, de forma que el seu pes s'ha incrementat del 7,5 % al 27,9 %.

117: El 2023, l'afiliació a la construcció al Pallars Jussà va créixer prou a l'edificació i promoció immobiliària (4,7 %) i a instal·lació, demolició i altres especialitzacions (3,8 %) mentre queia amb força en l'obra civil (-50,0 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PALLARS JUSSÀ. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi 2019-2023 Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	3,8	-33,3	-1,3	-4,9	-41,1	-10,2
Indústria	16,8	3,2	0,5	5,2	-35,1	10,2
Construcció	7,9	1,7	0,1	3,0	-5,5	21,2
Serveis (privats i col·lectius)	71,6	0,9	0,6	15,9	3,5	23,2
Total	100	0,0	0,0	11,0	-7,5	17,5
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	51,6	-47,8	-24,7	---	-56,2	---
Plantes farratgeres	20,2	-54,1	-10,9	---	-59,0	---
Cereals	18,7	-55,5	-10,4	---	-68,6	---
Hortalisses	4,9	-59,6	-2,9	---	-35,6	---
Ramaderia	44,1	-20,6	-9,1	---	-25,2	---
Porquí	18,7	-30,7	-5,7	---	-37,5	---
Aviram	12,6	-6,3	-0,8	---	-3,7	---
Forestal i aquícola	4,3	11,5	0,5	---	-5,5	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-33,3	-33,3	-4,9	-41,1	-10,2
Indústries manufactureres	18,8	1,1	0,2	8,1	0,8	11,3
Alimentació, begudes i tabac	13,3	0,9	0,1	10,7	-0,9	22,7
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	1,5	-0,7	0,0	0,0	7,6	-14,0
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	0,9	7,3	0,1	0,0	-23,7	-34,4
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	0,4	-3,6	0,0	-20,0	3,1	150,0
Altres productes minerals no-metàl·lics	0,3	-9,0	0,0	-100,0	-1,7	-100,0
Energia, aigua i gas	81,2	3,7	3,0	-22,2	-43,1	-2,8
2. Total indústria i energia	100	3,2	3,2	5,2	-35,1	10,2
Edificació i promoció immobiliària	14,1	2,9	0,4	4,7	17,3	41,5
Instal·lació, acabats i altres	68,3	2,3	1,6	3,8	-6,5	15,4
Obra civil	17,6	-1,9	-0,3	-50,0	-14,0	-41,2
3. Total construcció	100	1,7	1,7	3,0	-5,5	21,2
Comerç	16,4	-9,7	-1,6	-4,9	-9,1	-9,0
Hostaleria	16,1	2,0	0,3	0,3	5,5	12,4
Profes. cient. admin.	15,4	2,0	0,3	0,0	13,2	15,3
Immobiliàries	15,3	-2,5	-0,4	-6,7	3,4	14,8
Finances i assegurances	5,7	5,1	0,3	0,0	0,1	-17,5
Total serveis privats	78,7	-0,4	-0,3	-1,2	4,8	5,0
<i>Pro-memòria</i>						
<i>Serveis personals</i>	56,0	-1,8	-1,0	-1,3	2,5	3,0
<i>Resta privats</i>	22,6	2,9	0,7	-0,8	10,2	13,4
Administració pública	15,4	4,4	0,7	-1,5	-6,0	-2,2
Educació	5,6	8,7	0,5	410,5	16,5	389,9
Sanitat i serveis socials	0,3	4,2	0,0	9,7	5,3	21,4
Total serveis col·lectius	21,3	5,6	1,2	36,8	-0,9	45,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	0,9	0,9	15,9	3,5	23,2

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.